

[Transcript] DS Vandaag / Kan de staatsbon banken dwingen tot hogere spaarrentes?

Dit is Vandaag, de dagelijkse podcast van de standaard. Ik ben Alexander Lippenveld. Vanaf vandaag ga je intekenen op een nieuwe staatsbond met een looptijd van één jaar. En die staatsbond wordt gegarandeerd een succes. Want met een netto-renten van 2,81% klopt ze de meeste klassieke spaarboekjes en termijnrekeningen. Drie banken openden het tegenoffensief al. Waarom lanceert de regering deze staatsbond? En wat betekent het voor de kleine spaarders? We hebben eigenlijk voor gekozen op een ogenblik dat we zien dat de rentes heel sterk aan het stijgen zijn, maar dat op de spaarboekjes eigenlijk er weinig aan het bewegen is of toch in ieder geval te weinig, dat we daar ook een gelijkaardig product gaan brengen. Dat is die staatsbond met een duurtijd van één jaar, waar we als we kijken naar de interesse die voor dat product bestaat, vandaar voor de staatsbond, dat je toch wel duidelijk merkt dat mensen op zoek zijn naar een hogere rendement en dat dat toch eigenlijk wel een heel duidelijke boodschap is van onze gezinnen, alleen staanden, naar de banken toe om die rentes ook wat te verhoog. Dat was minister van Financiën Vincent van Petinchem die trots zijn staatsbond aankondigd, tenzag in de ochtendoppe Radio 1. Pas Kaldendoven van onze economieredactie, iets zegt mij dat vandaag veel spaarders hun bank zullen contacteren. De staatsbond wordt gelanceerd. Dat is absoluut zo, zoals u zei, een netto rendement van 2,81% voor een veilige belegging op één jaar. Dat is een aantrekkelijke rente die kon je tot nu toe niet krijgen. We komen bovendien uit de context dat de rente eigenlijk een tiental jaar erg laag is geweest. De klassieke spaarder heeft heel lang moeten wachten om nog eens een beetje van een normale coupon te kunnen opstrijken. En vandaar dat bij iedereen de verwachting is dat dat een succes is. Nee, het is merkbaar dat de overheid er precies niet luid op zegt en werd officieel met laag doelstellingen, maar achter de schermen hoor je dat ze echt wel een kleine stormloop verwachten. En wat verwachten ze dan? Officieel heet het dat de overheid meekt om 1 miljard euro spaargeld op te halen via de staatsbond bij de spaarders. Natuurlijk meekt men een realiteit op een veelvoud. Hoeveel het zal worden, heel moeilijk te zeggen. Maar je hoort zelfs waarom die uitgaan van meer dan 5 miljard. Meer dan 5 miljard, ja. De termenbondestijds was circa 5 miljard. En we laten ze eigenlijk uitkijken of we dat succes van toen zullen evenaren. Ja, van 2011. Dus de hoogste rente die krijgen we vandaag niet bij een bank, maar bij de overheid. Het is misschien hun eigen schuld. De bankesector heeft die rente zo lang heel laag gehouden. Ja, je moet wel de context misschien nog even bekijken dat de afgelopen jaren de centrale banken hebben de rente heel laag gehouden.

[Transcript] DS Vandaag / Kan de staatsbon banken dwingen tot hogere spaarrentes?

Zelfs negatief gehouden om een aantal schokken in de economie op te vangen.

Denk bijvoorbeeld aan de pandemie.

En de centrale banken hebben dus geprobeerd de economie overeind te houden met een heel soepel geldbeleid.

De rente die de ECB bood, was heel lang negatief.

Was eigenlijk tot juli vorig jaar was die rente nog negatief, 50 basispunten negatief.

En dus in principe zou je kunnen zeggen, had men dan die rentevoet toegepast, dan hing je op je spaarboekje.

Geen rente krijgen, maar ging je moeten betalen aan de banken.

Wettelijk kon dat niet.

De minimale rentevoet in België was 0,11 basispunten.

Ja, dat soepel geldbeleid van de centrale banken heeft geleid dat een opstoot in de inflatie van de inflatie.

En dan hebben de centrale banken het geweer van schouder moeten veranderen en die korte rente drastisch en in ongezinsnel tempo te verhogen

in een poging die inflatie opnieuw onder de knoet te krijgen.

En die strijd is nog altijd bezig en is nog niet gewonnen.

Maar door die omzwaai van de banken is die korte termijn rente spectaculair gestegen.

En banken, inderdaad, hebben gearzocht om de rente op het spaarboekje even snel te laten stijgen als wat de ECB daar doet.

Omgekeerd zag men wel dat wie een nieuwe hypotheek lening wilde dat daar de tarieven omhoog gingen.

Daar natuurlijk technisch speelde een argument dat de banken zeggen komen, luistert iedereen die de afgelopen jaren aan historische lagen rentevoeten heeft kunnen lenen bij de aankoop van zijn woning.

Die houdt nog altijd wel die lage tariff, die betaalt niet meer, die doet een goede zaak.

Wij krijgen enkel op de nieuwe productie die hoger tariffen.

En dus is het een beetje moeilijk in kader van beheer van onze balans en de renterziko's om dan dat spaarboekje, waarin België bijna 300 miljard op staat, om dat drastisch en vooral in een snel tempo te verhogen.

Ja, maar er kwam wel een politieke discussie rond die spaarrente.

Absoluut, want politiek natuurlijk zag men dat, die rente op het spaarboekje blijft laag, kredite worden een stuk duurder, dat vroeng.

Politiek waren de verschillende partijen die wilden ingrijpen.

Minister Van Petengem heeft toen beslist advies te vragen van de toezichthouder van de banken, de nationale bank van België, de conclusie of het advies van de toezichthouder was van niet de brutaal ingrijpen darren, maar een pad van verhogingen.

Maar politiek, ja, nam men daar genoeg mee, men vond dat de toezichthouder te veel de kant van de banken koos, en men wilde actie op dat spaarboekje.

Er is aan even een discussie geweest om de banken te dwingen, om de spaarrente te verhogen, maar zover is het niet gekomen.

Klopt, je had enkele politieke partijen, zoals vooruit, die inderdaad wilden van overheidswege de banken opleggen,

[Transcript] DS Vandaag / Kan de staatsbon banken dwingen tot hogere spaarrentes?

die rente te verhogen zijn, alweer varianten op tafel komen, die zijn ook een aantal van de nationale banken onderzocht. Maar Alexia Bertra, staatssecretaris voor consumentenzaken, wilde niet op die manier ingrijpen. Ze wilde dat op meer met een zachte aanpak doen. En minister van Financiën, Vincent Van Petengem, diep in zijn hart, wilde dat ook niet op die manier, maar die is wel met een creatieve oplossing gekomen. Enter de staatsbond, precies. Ja, kan je het de meesters uitnoemen van Van Petengem, of is dat te veel heren? Ja, het is toch wel een slimme zette. Hij heeft eigenlijk het succes van zijn partijgenoot, evenle termen. Hij was dat niet vergeten, hoe er de tijd een stormloop was op de staatsbond met verlagde roerende voorgeving. En dus hij heeft gezegd, we gaan dat opnieuw doen. Hij heeft die staatsbond gebruikt om te zeggen van, kijk, wat de banken niet doen, die gestegen marktrente hier vlot doorgeven aan de spaarder, dan ga ik wel doen via die staatsbond. En dat kon hij, omdat de marktrente effectief als hij geld moet ophalen bij institutionele, moet hij ook meer betalen. Dus hij heeft hem gezegd, voilà, ik ga dat ook aanbieden aan particulieren, maar weliswaar een product op één jaar die in diezelfde vijver vist als het spaarboekje. En ik ga er fiscaal voordeltje aan vast koppelen, in plaats van 30% roerende voorgeving, zodat de mensen maar 15% moeten betalen. En in België, ja, alles waar fiscaal een voordeltje aan zit, dat heeft altijd succes, dat werkt altijd. En dus ja, dat was een slimme zet van Van Petengem. Dus er zijn nu twee winnaars. Eén, er zit de spaarder die, ja, eindelijk meer spaaren te krijgt. Anderzijds de overheid, die via de roerende voorgeving heel veel geld zal binnenkrijgen, dan is de verliezer, ja, de bankesector. Natuurlijk, zij staan erbij en ze kijken er naar. Ja, het is duidelijk dat de banken zich daar een beetje gepakt voelen. Dus er gaat inderdaad een stuk verschuiving zijn van spaargeld waarvan Petengem de fiskus niets op int naar een staatboom waar nu 15% van die rente naar de belastingen zal gaan. De banken zien een stuk van een goedkope werkingsmiddelen wegvloeien.

[Transcript] DS Vandaag / Kan de staatsbon banken dwingen tot hogere spaarrentes?

Eigenlijk hebben de banken het zelf al zien gebeuren dat dit, ja, een succes gaat zijn, hè?
Absoluut, de afgelopen zes maanden hebben banken al veel geld van de spaarrekening naar de termijnrekening zien gaan. Dus naar producten met een hogere rente. En dat is nu precies net waar die staatboom op inspeelt. Een product met een hogere opbrengst. Vandaar dat de banken eigenlijk wel zeker zijn dat er vele miljarden naar die staatboom gaan vloeien. Ze zien erbij al hangen. En dat is allemaal geld die daar niet naar neigenten. Mijn rekening vloeit. Ja, maar het is nu niet dat de helft van het spaargeld van de Belgen gaat wegvloeien van de spaarboekjes nemen gaan. Sommigen zeggen, ja, maar daar staat bijna 300 miljard op dat boekje. Als ze nu 10 miljard verschuift naar de overeen naar die staatboom, dan blijft nog bijna 290 miljard over. Maar je moet wel weten dat geld precies gaat verschuiven. Dat is eigenlijk het stukje overtollige liquiditeit bij de banken. En dat is precies dat stukje waar ze bij de ECB die hoge vergoeding van 3,75 procent op krijgen en waar zoveel er om te doen was. En het is van dat stuk dat nu afgeroomd wordt. Dus het doet wel een beetje pijn. De banken zijn bovendien ook wel, ja, eigenlijk niet de spreken over het feit dat zij op vergelijkbare producten en voor hen is dat eigenlijk een termijnrekening. Want wat is die staatboom dat ze geld vastzetten voor één jaar? Bij een bank kan dat ook. Vroeger was dat de kasboom. Die is eigenlijk in stil te verdwenen. Daar is nu de termijnrekening op één jaar. Maar daar moeten ze wel 30 procent roerende voorhefning op inhouden. Terwijl van Petinchem heeft een gelijk aardig product, de staatboom, maar 15 procent. Ja, dan spreken de banken nu van oneerlijke concurrentie, zeg maar. Dan heb je gezien aan een paar banken die je begrijpt en ze moeten om netto hetzelfde te kunnen bieden als de minister. Ja, een stuk hoger gaan. Argenta, Deutsche Bank en AXA lanceren nu al een tegenoffensief. Het is wel een bewijs dat van Petinchem zijn strategie werkt. Klopt, hij zorgt voor beweging in de markt. Argenta is toch een bank die in Vlaanderen een groot aantal kantoor heeft en in de particuliere markt een relatief belangrijke positie heeft.

[Transcript] DS Vandaag / Kan de staatsbon banken dwingen tot hogere spaarrentes?

Dus het is niet verwaarloosbaar.

AXA Bank is een stuk kleiner.

Deutsche Bank is natuurlijk groot in Duitsland, maar hier niet zo groot.

Maar toch, voor de klant komen we er meer mogelijkheden om een hogere rente op te strijken.

Het punt dat je wel ziet, is dat die instellingen allemaal hoger moeten gaan dan de overheid omdat ze 30% roerende voorhefving moeten inhouden.

Als de overheid 2,81% netto wil aanbieden op zijn staatsbond, vol staat eigenlijk een broedorente van 3,30%.

Daar zien bij Argenta en AXA die moeten 4,01% bieden om aan die 2,81 te geraken.

Het is 10 jaar geleden dat we nog rentes van 4% en meer hebben gezien.

Dus daar sneuvelt wel een historische mijlpaal.

Voor die banken die op die manier hier reageren, ze moeten diep gaan.

Dat kost en veel geld.

Dat doet hen ook pijn, maar blijbaar oordelen ze.

Dat het voor Gent toch belangrijk is, het spaargeld te kunnen bijhouden.

Het doet misschien pijn, maar nu kan het plots wel.

Hij paskalt na 10, 15 jaar met die superlagen rentes.

Dat toont ook wel iets.

Opnieuw, die forse rentesteging op de markt is vrij recent.

De strijkende inflatie is een vrij recent fenomeen.

Dus dat we 10 jaar lager hebben gehad, dat was toen normaal.

De discussie inderdaad was nu, gaat het wel rap genoeg omhoog op dat spaarboekje.

En inderdaad, nu zien we van Tchaïn, je hebt daar een paar banken die plotseling nu wel een hoge rente kunnen aanbieden.

Maar die zit, 2 dingen.

Het is eigenlijk niet op het spaarboekje, niet op het volledig volume, maar op nieuwe inlagen.

Dat hebben we gedaan, zoals de overheid.

We gaan enkel op het nieuw geld dat we aantrekken een hoge rente aanbieden.

Toch, die banken gaan daar eigenlijk zeer hoog.

En dan kan je vragen, waarom doen ze dat?

Wel, een bank zoals Argentina is natuurlijk nog een beetje een traditionele spaarbank.

Met klanten die voorzichtige spaarders zijn, die graag een mooie rente coupon hebben.

Dat is echt geen publiek die op bitcoins en zo zit te speculeren.

Maar de traditionele, typische Belgische spaarder, een spaarboekje en nog wat dingen daar rond.

Dus voor hen was het toch wel belangrijk om die klantenbasis te houden of om het spaargeld daar te houden.

Want zij liepen wel het risico dat misschien betekenisvol bedrag ging wegvloeien.

En dat is natuurlijk niet goed in kader van baansbeheer van een bank.

Een bank moet altijd voldoende liquide zijn.

En dus ze bewaken hun liquiditeit.

[Transcript] DS Vandaag / Kan de staatsbon banken dwingen tot hogere spaarrentes?

AXA doet dat eigenlijk ook.

Voor Deutsche Bank is het iets makkelijker.

Die geven hier geen wonkerdieten.

Die zetten niet met de historische portefeuille met de lage renteontvangsten.

Die kunnen wat opportunistischer het spel spelen.

Ja, oké.

Het gaat nu over drie, iets kleinere banken.

Wat zullen de grootbanken doen pas al?

Verlopig reageren die niet.

Sommigen zeggen, ja, we hebben voldoende producten hier in huis.

Die kunnen we aanbieden aan onze spaarders die wat meer willen verdienen.

Maar het is duidelijk dat ze beseffen dat er best wel wat miljarden gaan wegvloeien.

Alleen, ja, die grootbanken kunnen dat wel hebben.

Die hebben diverseerde klantenbasis.

Die zitten soms in verschillende landen.

Ja, werken zowel voor traditionele spaarders.

Zelfs voor kleine bedrijven, met grote, grote bedrijven.

Dus voor hen komt dat minder hard aan.

Vinden ze het leuk?

Absoluut niet.

Zoals gezegd, ze vinden zelf dat het strijden is met ongelijke wapens.

Vinden banken federatie heeft ze laten zeggen van dat ze onderzoeken of dit eigenlijk wel kan.

Om die ongelijke wapens, dat voordeel dat de overheid voor zichzelf heeft gecreëerd.

Dus, oké, tam de Hekkenars bij de grootbanken.

Maar voorlopig, ja, dat spaarboekje, daar komt geen verdere beweging in.

Dan houden ze vast eigenlijk aan hun eigen strategieën.

Balansbegeer, renter, risico.

Wij weten daar meer van dan jullie politici.

En wij doen gewoon verder ons ding.

Is dit nu een eenmalig ding, Pascal?

Die staatsbond is een soort van offer you can't refuse.

De overheid heeft periodiek staatsbonds uit.

Maar een staatel met een verlaagd roerende voorreffing is wel tamelijk uniek.

Het zou kunnen dat de overheid later dit jaar,

dat zal met half november, toch nog een beslis om in december nog een staatsbond uit te geven.

En dan is de vraag welke looptijden.

Als er één is op één jaar, zal die nog van die verlaagd roerende voorreffing kunnen profiteren omdat dat kb loopt tot eind dit jaar.

Als de staatsbond is op drie jaar, op vijf jaar, zoals wij in het verleden ook regelmatig hebben gezien, dan zal dat normale roerende voorreffing zijn.

Dus ja, het is helemaal niet duidelijk of er nog een staatsbond komt dit jaar.

En we weten natuurlijk ook niet welke rente die dan zal hebben.

Sommigen denken dat de ECB in het kader van die strijtende inflatie de rente nog wel met een kwartje zal verhogen.

[Transcript] DS Vandaag / Kan de staatsbon banken dwingen tot hogere spaarrentes?

anderen denken dat het eerder een pauze aan de orde komt.
Het is heel onvoorspelbaar.
Dus zeggen van ik teken nu niet in en ik wacht tot december
en misschien is de rente dan hoger, dan neem je wel een paar risico's.
Tot slot paskal is dit nu, als je een kleine spaarder bent,
de beste optie of zijn er nog alternatieve, dat je met je geld kan doen?
De staatsbond komt eigenlijk op een goed moment.
Je ziet dat een aantal alternatieve beleggingen wat laten afweten.
De afgelopen jaar is er heel veel geld er vastgoed gegaan.
Marlene voor vastgoed is erg duur geworden.
Vastgoedmarkt staat ook wat onder druk.
Door die rente is tijgen natuurlijk.
Je ziet ook dat de beurs wat aan het kwakkelen is.
Afgelopen jaar was er inderdaad ook heel veel geld naar die beurs gevlooid.
Dus voilà, twee vraagtekens daar nu.
En een veilig product, als die staatsboom,
speelt dus nu in op toch het aanbieden van wat rendement.
Op een periode van één jaar is het te overzinnig,
het is niet te lang.
Even de kat uit de boom kijken
en misschien kan Radine terug klaar te lucht
op nu dan wat op.
Maar als tussenoplossing, kan dit een mooi alternatief zijn.
En dat is eigenlijk goed gedaan.
Laten we ze afsluiten met een praktische noter.
Er zijn ongetwijfeld mensen die na het beluisteren van deze podcast
interesse hebben om in te tegen op die staatsbond,
maar nog met praktische vragen zitten.
Hoe kan ik dit kopen vanaf welk bedrag?
En zovoort.
Je vindt die vragen allemaal netjes beantwoord op onze website.
Het valt allemaal te lezen op standaard.be.
En we zetten de link naar het artikel
ook in de beschrijving van deze podcast.
Was Kaldendoven.
Dank je wel.
Dit was vandaag de dagelijkse podcast van de standaard.
Bedankt voor het luisteren.
Volg ons op Spotify, Apple Podcast
of eender welk ander podcast platform.
In onze gratis FDS podcast
kan je niet alleen ons werk beluisteren,
maar ook de beste podcasttips terugvinden.
Alle credits van de podcast die je netwoordde

[Transcript] DS Vandaag / Kan de staatsbon banken dwingen tot hogere spaarrentes?

vind je op standaard.be,
het Schijne Streep Podcast.
Reageren kan via podcastatstandaard.be.